

การวิเคราะห์และเลือกผลงานของนักเรียนบทร้อยกรองร่วมสมัยมาใช้ในการสอน
แห่งค่ำประพันธ์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นายชวน เพชรแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
แผนกวิชามัธยมศึกษา^๑
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๖๒

000609

丁 15A87469

ANALYSIS AND SELECTION OF THAI VERSES IN TEACHING VERSIFICATION
AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Mr. Chuan Petkaew

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจนิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์บุญคุณการวิจัย ศาสตราจารย์สุนัน พมร่วง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ดูแลภาษาไทย

การวิเคราะห์และเลือกผลงานของนักเขียนบทร้อยกรอง
ร่วมสมัยมาใช้ในครั้งสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลาย

ชื่อ

นายชวน เพชรแก้ว
แผนกวิชาภาษาไทยศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๖๘

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์บทร้อยกรองร่วมสมัยในค้านแนว
ความคิด และกล่าวชี้ในการเขียน เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาเสนอในการปรับปรุงการเรียนการ
สอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้เหมาะสมกับบุคลสมัยยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

๑. นำผลการค้นคว้าเกี่ยวกับบทร้อยกรองเด่น ๆ ของนักเขียนบทร้อยกรอง
ร่วมสมัย ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของนางสาว นัยนา สุทธิธรรม มาศักดิ์เลือกนักเขียนบท
ร้อยกรองร่วมสมัยสืบต่อไป

๒. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย โดย
มีตัวอย่างผลงานของนักเขียนประกอบให้ฟังทรงคุณวุฒิ ๙ ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาไทย
เชี่ยวชาญภาษาไทย ฯลฯ และสอบถามความคิดเห็น และให้อันดับความเชื่อถือที่มีต่อนักเขียนบท-
ร้อยกรองร่วมสมัย

๓. นักเขียนบทที่ไม่มีวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยที่ได้รับความชื่อถือสูงที่สุด ๘ คน

๔. ศึกษาวิเคราะห์บทร้อยกรองของนักเขียนทั้ง ๘ คน ในด้านแนวความคิด และกลวิธีในการเขียน (ชนิดรูปแบบคำประพันธ์ และศิลปการประพันธ์)

๕. เปรียบเทียบแนวความคิดและกลวิธีในการเขียนที่วิเคราะห์ให้กับนักเขียน บทร้อยกรองร่วมสมัย ๘ คน ซึ่งปรากฏในผลงานวิจัยของนางสาวนันยา สุทธิธรรม

๖. ศึกษาหลักสูตรการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

๗. เสนอแนะวิธีสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาศัยผล ที่วิเคราะห์ได้

ผลการวิจัย

๑. นักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย ๘ คน ที่ได้รับความเชื่อถือจากบุญทรงคุณวุฒิ กือ "ปีกรุ", เนาวรัตน์ พงษ์โพมูลย์, จินทนา ปันเฉลิม, และ "หวีป่าว"

๒. จากการวิเคราะห์บทร้อยกรองของนักเขียนร่วมสมัยทั้ง ๘ คนปรากฏว่า นักเขียนบทร้อยกรองทั้ง ๘ คน มีแนวความคิดกว้างขวางในเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกันมาก ส่วนแนวความคิดร่วมที่มีเหมือนกันคือ แนวความคิดเกี่ยวกับสภาพสังคมและภาระเมือง และการจราจรในลักษณะ ล้วนกลวิธีในการเขียน นักเขียนบทร้อยกรองทั้ง ๘ คนยังคงถือ ฉบับหลักษณ์โบราณอยู่ บางคนพยายามคัดแปลงโดยไม่จำกัดความหรือล้มเหลวที่เกรงครัวนัก และใช้คำประพันธ์หลายชนิดมาแต่งลับกัน ในบางบทได้นำเอาเพลงพื้นบ้าน หรือบทร้อยกรองจากวรรณคดีมา ซึ่งมีชื่อเลียงมาอย่างสมบูรณ์ความคิดใหม่ ทางค้นคว้าใช้คำ พม่ามีทั้งการใช้โดยคำตรงไปตรงมา การใช้คำอ่อนหวานเลือกสรรคำอย่างประณีต การใช้คำรุนแรง หรือคำไม่สุภาพ แนวการเขียนส่วนใหญ่มีทั้งผู้แต่งในลักษณะ "ศิลปเพื่อศิลป" หรือคำไม่สุภาพ แนวการเขียนส่วนใหญ่มีทั้งผู้แต่งในลักษณะ "ศิลปเพื่อศิลป"

และ " ศิลปเพื่อชีวิต " อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า แม่บูรุษมุนการเขียน เน้นการสั่งสอนภาษา สังคมและการเบื้องใน ไม่เน้นทาง ๆ กวางชาวด และลือซึ่งยิ่งชื่น และมีแนวทางความคิด หลักยปรัชญาที่แตกต่างจากแนวความคิดของนักเขียน ในผลงานของ

นางสาวนัยนา สุทธิธรรม

ขอแสดงความนับถือ

ผู้จัดได้ศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแต่งค่า ประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้เสนอแนะการสอนแต่งค่าประพันธ์ในหัวข้อ ค่าง ๆ คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทร้อยกรอง และการคำนีนการสอนแต่งบทร้อยกรอง โดยเน้นการเตรียมค่า การศึกษาแนวความคิดของนักเขียนบทร้อยกรองที่มีชื่อเสียง การล่าค้นแนวความคิด การเลือกนัยหลักเมื่อให้สัมภันธ์กับเนื้อหาที่นำมาแต่ง การใช้ถ้อยคำในการบร้อยกรอง การเขียนบทร้อยกรอง การจบบทร้อยกรอง การคั้งขอเรื่อง กิจกรรมและอุปกรณ์การสอนและการวัดผล

ABSTRACT

Purpose of the Study

The purpose of this research is to analysis the contemporary Thai verse writers on their various ideas, arts and styles of writing in order to find ways and means to improve the method of teaching versification in the present upper secondary education level.

Procedures

On the procedures of this research, the researcher:

1. Selected the distinguish works of the contemporary Thai - verse - writers, other than the group analyzed by Miss Naiyana Suthitham.
  2. Constructed the questionnaire to inquire 18 acknowledged persons such as Thai language instructors and specialists etc. to give their opinion on the contemporary verse writers together

with their works, ranking in the reliability order.

3. Selected the four most popular contemporary verse-writers, gained from the analytical data.

4. Studied and analyzed the works of the four selected writers in the aspects of forms and styles of writing.

5. Compared ideas, forms and styles of this contemporary group and the group analyzed by Miss Naiyana Suthitham.

6. Studied the secondary school curriculum concerning with the teaching of versification.

7. Proposed the methods of teaching versification in the secondary school level according to the result of this analysis.

Results

1. The four selected Thai - verse - writers were; "Teepakorn," "Naowarat Pongpaiboon," "Jintana Pinchaliw" and "Taweepworn."

2. The result of this analysis indicated that these four contemporary Thai - verse - writers were much different in their ideas of various things. However, they had similar opinions on social circumstances, politics and the way to improve our societies.

They still used the tradition forms of writing. Nevertheless some had made some changes in their forms of writing for example :- using unlimited words or unrestricted rhyme scheme.

Some even use different kinds of versification in the same writing such as adapting the folk songs or the versification of the old literary works integrated with their new ideas.

Their choices of words used in their works are widely various. There were straightness, tenderness, satire or even crudeness found in their works.

Most of their works were both concerning with "Arts for Art's Sake" and "Arts for Life" containing in their writing.

Their writing styles also emphasized and reflected social political images in various dimensions.

There were many more different ideas being discussed among this group of contemporary Thai - verse - writers other than the group, analyzed by Miss Naiyana Suthithum.

Recommendation

The researcher had also studied Thai language curriculum concerning with the teaching of versification writing in the secondary school and suggested on the teaching of versification in the following item:- the basic knowledge of versification, teaching procedures of the versification emphasised on selecting of the words, studying of ideas and styles of the wellknown verse - writers, arranging the order of ideas and thoughts, selecting the patterns of words according to contents, using of the verse, giving the prelude, ending of the verse, giving the title, activities and teaching aids and evaluation.

กิจกรรมประการ

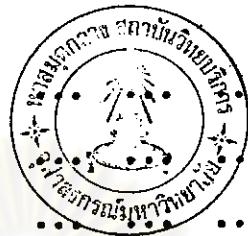
การวิจัยงานเรื่องนี้สามารถดำเนินอุปสรรคนาประการมาได้ ก็เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมจาก ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิ走上 ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และศาสตราจารย์ ฐานะนี้ นักறบรรพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ ที่นี้ด้วย อนงผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๑๔ ท่าน ที่ได้เสียสละเวลาส่วนตัวมาช่วยตอบแบบสอบถามและปัญหาต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณทีมปาร คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และคุณจินคนา บินเนลี่ยว ที่กรุณาให้รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวและงานเขียนอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณนันยนา สุทธิธรรม คุณสฤติมาส สีนลินทร์ และเพื่อนๆ ทุกคนที่กรุณาให้ข้อมูลสือบางเล่มซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน อันเป็นประโยชน์แก่การค้นคว้า เป็นอย่างยิ่ง

ชวน เพชรแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า					
บทคัดย่อภาษาไทย	...	...	...	...	๔.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	...	...	...	...	๕.
กิจกรรมประการ	...	...	...	...	๖.
บทที่					
๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	...	...	...	...	๗
๒ รายงานและการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	...	...	...	...	๒๓
๓ วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	...	...	...	...	๗๙
๔ การวิเคราะห์หรือยกรองของนักเขียนบทหรือกรองรวมสมัย	...	...	...	...	๔๔
วิเคราะห์หรือยกรองของ " ทีปกร "	...	...	...	...	๔๔
วิเคราะห์หรือยกรองของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	...	...	...	...	๔๕
วิเคราะห์หรือยกรองของ จินทนา บินเนลี่ยะ	...	...	...	...	๗๖๐
วิเคราะห์หรือยกรองของ " หวีป่าว "	...	...	...	...	๗๕๕
๕ สรุปผลการวิเคราะห์ และขอเสนอแนะ	...	...	...	...	๗๘๕
บทหรือกรองของ " ทีปกร "	...	...	...	...	๗๘๕
บทหรือกรองของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	...	...	...	...	๗๘๖
บทหรือกรองของ จินทนา บินเนลี่ยะ	...	...	...	...	๗๘๗
บทหรือกรองของ " หวีป่าว "	...	...	...	...	๗๘๘
สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทหรือกรอง รวมสมัย					
๒๐๐					

หน้า

แนวความคิด	๖๐๐
รูปแบบฉันหลักษณ์	๖๐๙
การใช้คำ	๖๑๖
ข้อคิดอื่น ๆ	๖๐๖
 การเปรียบเทียบนักเขียนบทของร่วมสมัยชั้นวิจัยได้ กับผลงานของนางสาวนัยนา สุทธิธรรม ...	
หลักสูตรการเรียนการสอนคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษา	๖๐๓
ตอนปลาย	๖๐๔
ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์	๖๐๕
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทเรียนกรอง ...	๖๗๖
ความหมายของบทเรียนกรอง ..	๖๗๖
ประเภทของบทเรียนกรอง ...	๖๗๗
ลักษณะของบทเรียนกรองแบบเดิม ...	๖๗๘
ลักษณะของบทเรียนกรองในปัจจุบัน ...	๖๗๙
บทเรียนกรองศิลป์เพื่อศิลป์ และ ศิลป์	
เพื่อศิลป์	๖๘๔
คุณภาพของบทเรียนกรอง ...	๖๘๕
ลีลาและความงามของบทเรียนกรอง ..	๖๙๐
การดำเนินการสอนแต่งคำประพันธ์ ..	๖๙๔
การศึกษาคำและการเตรียมคำ ...	๖๙๔
การศึกษาแนวความคิดของนักเขียน	
บทเรียนกรองที่สืบทอด ...	๖๙๐
การดำเนินการสอนแต่งคำประพันธ์	
การถ้าคัมความคิดในการเขียนบท	
บทเรียนกรอง	๖๙๕

การพิจารณาเลือกตั้งหลักเมืองไว้ในกรุง	
แต่งบหรอยกรอง	๗๔๕
การใช้ถ้อยคำภาษาไทยในหรอยกรอง ..	๘๕๕
การขึ้นคันบนหรอยกรอง	๘๖๔
การจบหรอยกรอง	๘๗๐
การตั้งชื่อเรื่อง , ...	๘๗๖
การคำเนินการแต่งบหรอยกรอง ...	๘๗๘
กิจกรรมและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน	
บหรอยกรอง	๘๘๐
การวัดผลการแต่งบหรอยกรอง ...	๘๘๒
สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีสอนແળគะປະມັນຍົງ	
ในรั้มມັຍນີ້ເພາດອນປຳຕຸກ	๘๘๓
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการວิจัยเรื่องอื่น ๆ ...	๘๘๕
บรรณานุกรม	๙๘๖
ภาคผนวก	๙๙๔
ประดิษฐ์ศึกษา	๑๖๕

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย